

Ca l'Estevenó

Gisclareny

Ubicació

Comarca:	Berguedà
Lloc/Adreça:	Al costat esquerra del torrent de Ca l'Estevenó a sota de Rocardecans i mirant a la riera de Saldes
Emplaçament	De Rocardecans cal prendre el sender local fins a l'alzina de Cal Noguera (45 min) i seguir a la casa
Alçada:	1098
Coordenades:	
Latitud:	42.23805
Longitud:	1.82936
UTM Est (X):	403412
UTM Nord (Y):	4676871

Classificació

Número de fitxa	08093 - 181
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Conjunt arquitectònic
Estil / època:	Modern Popular
Segle	XVII-XIX
Estat de conservació	Dolent
Notes de conservació:	Malgrat que la casa estigui encara dempeus està deshabitada, amb la porta esbotzada i a mercè de les inclemències del temps
Protecció	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	08092A007000510000YG
Fitxes associades:	
	Camí de Cal Noguera a Rocardecans
Autoria de la fitxa	Pere Cascante i Torrella
Data de registre de la fitxa:	dg., 22/12/2019 - 01:00

Descripció

Conjunt arquitectònic de la masia de Ca l'Estvenó situada al marge esquerra del torrent de Ca L'Estevenó en un indret enclotat a sota de la Coma Escura i plans de Rocadecans. Està compost per un seguit de cossos; la casa principal, les pallisses i les quadres organitzades a l'entorn d'un espai obert o era delimitada per un mur o baluard de pedra. La casa principal es situa a l'extrem oest del conjunt en una terrassa artificial formada per murs de contenció. És de planta rectangular allargassada amb dues crugies separades per murs mitgers i estructurada en planta baixa i un primer pis i golfa cobert amb teulada a dues vessants de teula ceràmica damunt de cavalls i llates de fusta i amb el carener paral·lel a la façana principal orientada a llevant on s'obre la porta d'entrada a les dues crugies de més al nord i coberta d'un únic vessant a la crugia sud. En quant a la distribució i organització de les obertures hi ha un predomini del massís respecte el buit especialment als murs de tramuntana, on en sobresurt el volum semicircular del forn de pa, el de ponent i finalment el de migdia. Tant sols presenta obertures la façana principal que mira a l'est on hi ha la porta d'entrada coronada en arc rebaixat i una porta allindada en fusta al seu costat i dues balconeres amb balcó de barana de ferro situat al mateix pla que la façana a l'alçada del primer pis. A sota la teulada hi ha dues finestres més que coincideixen amb l'àmbit de les golfes. L'aparell i fàbrica dels seus murs és de maçoneria de carreus de pedra mal treballats i escairats, units amb argamassa de calç i col·locats en filades més aviat irregulars i horitzontals. Tant sols són en pedra picada les cantonades principals i els muntants de les portes de la planta baixa. Interiorment trobem les quadres i els estables a la planta baixa pavimentats en llosa de pedra i amb les menjadores encara conservades. En un costat hi ha l'escala que puja al primer pis, pavimentat en posts de fusta i separat per envans també de fusta. En aquesta planta hi trobem el menjador i sal ad'estar amb la cuina, la campana de la llar de foc i el forn així com altres habitacions. Adossat a l'extrem nord-est hi ha les marques d'un cos quadrangular coberta amb teulada a un únic vessant i sostingut per murs i pilars de maçoneria el qual s'emprava com a pallissa. Aquest cos està parcialment esfondrat. A la banda oposada de la casa principal hi ha un altre volum rectangular d'una única planta cobert amb teulada a dues vessants de teula ceràmica damunt de cavalls i llates de fusta i amb el carener perpendicular a la façana principal orientada a l'oest mirant a l'era. Les façanes són completament cegues llevat de la que mira a l'era on hi ha les obertures de la pallissa. La unió d'aquest cos amb la resta de dependències de la masia es fa mitjançant un mur o baluard de pedra seca al qual s'hi accedeix per un portal d'entrada obert al nord al costat del camí que hi accedeix. El conjunt s'assenta en un vessant de la muntanya el qual és salvat mitjançant escales i rampes de pedra. Fora d'aquest nucli centralitzat i al costat del camí de Cal Noguera hi ha un tercer cos, avui enderrocat que era emprat com a graner i que estava cobert amb teulada a dues vessants.

Observacions:

Construcció que sembla datar de mitjans del segle XVII o XVIII i no s'hi aprecien gaires reformes. Sembla que el cos originari de la casa correspon amb la part de més a tramuntana i el més recent és a migdia però no s'hi endevinen masses reformes

Història

L'origen de la casa de Ca L'Estevenó sembla remuntar-se el segle XVIII. De fet E. Martín (Martín; 2005) troba documentació de la casa a partir de 1863 (ACA llibrets de compliment Pasqual. Amillament 1863) extret de Martín, 2005. Annex 21. esmenta que el cap de casa era Anton Pons, estava ocupada per 7 persones majors de 7 anys i pagava 284 rals de contribució rural, 72 d'urbana i 60 de caps de bestiar. Anteriorment a aquesta data i tal com succeïa amb la casa de Cal Parleta no sabem a quin Pons es referiria ja que al cadastre de 1776 (AHG. Cadastre de 1776)hi ha la casa núm.76 de Pera Pons que es podria

relacionar amb aquesta ja que hi havia 5 cases (comptant coberts i quadres); estava habitada per 3 persones i pagava 2 lliures i 6 sous de cadastre personal, 12 sous i 4 diners de cadastre reial i no se sap que pagava de bestiar. L'altre pons que surt esmentat correspondria amb el Mateu de Vilella, possiblement. La casa va sobreviure el flux migratori de 1900 i consta deuria estar ocupada fins a mitjans de segle XX. Actualment està deshabitada.

Bibliografia

CABALLÈ I CANTALAPIEDA, F (1995). Les tres-centes cases de Gisclareny. Albí. MARTÍN I VERGARA, E; (2005). Una mirada a la història de Gisclareny. DDAA (2007) Catàleg específic de masies i cases rurals de Gisclareny Fitxa 014 o Ca l'Estevenó. Annex a la normativa.(dades històriques a les masies incloses. AHG. Cadastre de 1776. ACA. Llibrets de compliment Pasqual. Amillarament de 1863 extret de Martín, E. Annex 21 i 22.

